

ogsaa kom en tysk Udgave. Den blev ret stærkt angrebet i tyske Fagtidsskrifter, og det maa beklages, at den kom altfor sent og derfor gav udenlandsk Historieforskning et helt urigtigt Billede af, hvad Erslevs metodiske Arbejde havde betydet. Som Universitetslærer paatog den utrættelige Forsker sig ogsaa den store Opgave at give et Grundrids af den europæiske Middelalders Historie og en fyldigere Fremstilling af det 16. Aarhundrede. Bægge Værker benytttes endnu ved Universitetsundervisningen ogsaa i de andre nordiske Lande, og medens det sidstnævnte af dem nu foreligger i en revideret Udgave, var det i de seneste Aar Erslevs store Sorg, at det samme ikke blev Tilfældet med Middelalderens Historie, for sin Tid et meget imponerende Arbejde, der forlængst var udsolgt, men som han nu forstod maatte underkastes en indgribende Revision. Ogsaa den fortrinlige Fremstilling af den romerske Kejsertid i »Verdenskulturen« var en Frugt af Universitetsforelæsninger.

Efter i 1916 at have forladt Universitetet, virkede Erslev i 8 Aar som Rigsarkivar og gennemførte som saadan en Omordning af Arkivets ældre Samlinger efter Proveniensprincippet. Hans Hovedgærning i den senere Del af hans Liv var dog viet Carlsbergfondet, i hvis Direktion han var indtraadt i 1909, og hvis Formand han var fra 1913—1926. Han har selv i Fondets nylig udkomne Festskrift givet en livfuld Skildring af denne sin betydningsfulde Indsats til Gavn for dansk Videnskab. Hans klare og hurtige Hjerne støttedes her af en fremragende merkantil Indsigt, som en Videnskabsmand kun i de sjældneste Undtagelsestilfælde kan forventes at være i Besiddelse af. I Universitetets officielle Nekrolog, forfattet af Professor Erik Arup (Universitetets Festskrift November 1930) hedder det, at Erslev som Carlsbergfondets Formand begunstigede eller »skænkede sin Interesse til« en bestemt Kreds af sine ældre Elever, der sluttede stedse fastere op om ham. Men jeg vægrer mig ved at tro, at denne besynderlige Insinuation vil kunne røkke den raadende Opfattelse, som er den, at Erslev altid med uanfægtelig Retsindighed og rummelig Forstaaelse har ledet den vanskelige Fordeling af Fondets store Midler, — i sin Form vel nok det ansvarsfuldeste Tillidshverv indenfor vor videnskabelige Verden.

Poul Nørlund.

G. L. Wad.

Den 28. September 1929 døde fhv. Landsarkivar Gustav Ludvig Wad. Han var født 1854 og kom først ret sent til sin egentlige Livsgærning. I adskillige Aar var han ansat i Postvæsenet,

men udnævntes 1893 til Leder af det ny Arkiv i Odense, som fra nu af blev hans Værksted embedsmæssigt og videnskabeligt. Han organiserede Landsarkivet fra Grunden og kendte det ud og ind; han skaffede sig ogsaa Kendskab til det Materiale, der gemtes paa de fynske Herregaarde, og bjergede paa sine Opdagelsesrejser vildfarne Arkivalier, ligesom han bevirkede, at mange Godsarkiver og Privatararkiver blev deponerede i Landsarkivet.

Mens G. L. Wads tidligste Production knyttede sig til hans gamle Skole, *Meddelelser om dimitterede fra Herlufsholm* (1875 og 1882—87), *Meddelelser om Rektorerne paa Herlufsholm* (1878) og *Breve fra og til Herluf Trolle og Birgitte Gjoe* (1893), var hans senere Production næsten ganske viet Fyen; han tog Arv efter Hamsforterne og Bircheroderne, Vedel Simonsen, Paludan-Müller og C. T. Engelstoft. Mange Aars flittige Gransken — ikke mindst paa Personalhistoriens Omraade — satte Frugt i de 4 anseelige Bind *Fra Fyens Fortid* (1916—24), der bugner af Stof, hentet fra Landsarkivet og fra andre Skatkamre. »Samlinger og Studier« er Undertitlen, der giver Værkets Karakter. Gennem alt hvad her stilfærdigt meddeles og oplyses, mærker man Samfølelsen med en svunden Tid, de sære Menneskeskæbner, den snurrige Udtryksmaade. Nu og da kommer bidske Udfald mod »Odense-Culturen«, »den locale Sagkundskab og Kunstforstand«, Dilettanteri og Vandalisme — det er den gamle Landsarkivar i Krig med et Samfund, som han fandt uden Respect for Fortidens Mindesmærker og solid historisk Viden.

Ellen Jørgensen